

WYMAGANIA EDUKACYJNE

LITERATURA MUZYCZNA KL. II

specjalność : instrumentalistyka i rytmika

Formy i gatunki

Uczeń rozpoznaje i opisuje wybrane gatunki i formy muzyczne charakterystyczne dla poszczególnych epok (pieśń, kanon, fuga, opera, rondo, wariacje, koncert, sonata, symfonia, miniatury instrumentalne).

Zasady kształtowania dzieła muzycznego

Uczeń wymienia i opisuje podstawowe zasady kształtowania dzieła muzycznego: szeregowanie, ewolucyjność, okresowość. Dostrzega zjawiska podobieństwa oraz kontrastu, dokonuje analizy słuchowej i słuchowo-wzrokowej prostych form, rozróżnia słuchowo lub w oparciu o zapis nutowy podstawowe zasady kształtowania.

Przykładowe utwory:

J. S. Bach: Preludium C-dur WtK T. I, F. Chopin: Preludium A-dur op 28 nr 7

Formy wariacyjne, technika wariacyjna, środki techniki wariacyjnej.

Uczeń wymienia i rozpoznaje środki techniki wariacyjnej zastosowane w utworach od baroku do współczesności, rozpoznaje słuchowo formę wariacji w dziełach z różnych epok historycznych. zna kolejność działań związanych z analizą wariacji, analizuje temat wariacji klasycznych z wykorzystaniem wiadomości i umiejętności z zakresu form okresowych, opisuje zastosowane środki techniki wariacyjnej, dokonuje rekapitulacji oraz porównuje analizowane wariacje. Uczeń rozpoznaje w oparciu o zapis nutowy technikę ostinatową, wyjaśnia różnice między zasadą kształtowania wariacji barokowych i klasycznych, dokonuje analizy wariacji ostinatowych.

Przykładowe utwory:

J. S. Bach: Passacaglia c-moll, W. A. Mozart: Wariacje z Sonaty A-dur KV 331, W. Lutosławski: Wariacje na temat Paganiniego, P. Czajkowski: Wariacje rokoko

Formy polifoniczne: kanon i fuga

Kanon

Uczeń potrafi opisać prosty kanon kołowy, wymienia rodzaje imitacji ścisłej i swobodnej, rozpoznaje w przykładach słuchowych i słuchowo-wzrokowych technikę kanoniczną, rozpoznaje w nutach przykłady imitacji ścisłej (ruch prosty, inwersja, diminucja, augmentacja) i swobodnej.

Przykładowe utwory:

J. Pachelbel: Kanon, W. A. Mozart: Kanon „Bona nox”

Fuga

Uczeń zna zasady kształtowania fugi, wskazuje w zapisie nutowym współczynniki fugi (temat, łącznik, kontrapunkt, przeprowadzenie), stretto.

Przykładowe utwory:

J. S. Bach: Fuga c-moll WtK T.1, Händel: Fuga „And with his stripes” z oratorium Mesjasz, Mozart: Fuga podwójna z Requiem (Kyrie)

Forma sonatowa

Uczeń zna cechy, ogólny schemat oraz zasady kształtowania klasycznej formy sonatowej, wskazuje i opisuje tematy w ekspozycji, porównuje reprzyżę z ekspozycją, zna środki techniki przetworzeniowej. Na podstawie nagrania i zapisu nutowego, potrafi dokonać podziału formy sonatowej na ekspozycję, przetworzenie i reprzyżę. Zna zastosowanie formy sonatowej.

Przykładowe utwory:

L. van Beethoven: Sonata f-moll op. 2 nr 1 cz. 1, W. A. Mozart: Symfonia g-moll cz. 1

Rondo

Uczeń wymienia typy rondo, opisuje cechy rondo starofrancuskiego i klasycznego, zna zasadę kształtowania formy oraz określa ogólny schemat rondo na podstawie analizy słuchowej i w oparciu o zapis nutowy.

Przykładowe utwory:

J. S. Bach: Gawot w formie rondo z III Parity E-dur na skrzypce solo, L. van Beethoven: Sonata patetyczna c-moll op. 13

Wielkie gatunki wokalne-instrumentalne (opera, oratorium, pasja, kantata, msza).

Uczeń rozpoznaje i opisuje wybrane gatunki muzyczne charakterystyczne dla poszczególnych epok.

W. A. Mozart: wybrane fragmenty z oper Czarodziejski flet, Don Giovanni, G. Rossini:

Uwertura do Cyrulika sewilskiego G. Verdi: Rigoletto, G. F. Händel: „Mesjasz”, J. S. Bach:

„Pasji wg św. Mateusza” J. S. Bach: Kantata 147 „Jesu bleibet meine Freunde”

Wielkie gatunki instrumentalne (symfonia, koncert, sonata, suita)

Uczeń zna nazwy i zasadnicze cechy w/w gatunków.

Uczeń poznaje cechy charakterystyczne omawianych gatunków, określa ich przynależność do stylu epoki historycznej.

Przykłady utworów:

J. Haydn: Symfonia G-dur Nr 94), W. A. Mozart: Symfonia g-moll (fragm.), Mozart: Koncert Es

na róg KV 495, L. van Beethoven: Sonata na fortepian i skrzypce F-dur „Wiosna”, J. Haydn:

Koncert Es na trąbkę, J.S. Bach: Suita francuska E-dur, G. F. Händel: Suita na wodzie, E. Grieg:

I Suita Perr Gynt , P. Czajkowski: Suita z „Dziadka do orzechów”

Pieśń

Uczeń zna rodzaje pieśni, opisuje ich cechy.

Przykłady utworów:

F. Schubert: Pstrąg, Polna różyczka, S. Moniuszko: Dziad i baba, F. Chopin: Wiosna, W.

Lutosławski: Idzie Grześ przez wieś

Miniatury instrumentalne

Uczeń zna rodzaje miniatur instrumentalnych, umie przyporządkować utwór do właściwego rodzaju.

Przykłady utworów:

F. Chopin: Etiuda rewolucyjna, Walc cis-moll, Nokturn f-moll

Polska muzyka ludowa - folklor

Uczeń zna regiony muzyczne Polski, określa znaczenie polskiego folkloru

Potrafi wskazać cechy polskiej muzyki ludowej i dostrzega jej oddziaływanie na twórczość polskich kompozytorów XIX i XX wieku

Uczeń przyswaja podstawowe wiadomości o pieśniach, tańcach, instrumentach i zespołach oraz stylizacjach muzyki ludowej w muzyce artystycznej XIX i XX w.

Ponadto:

Uczeń uczestniczy aktywnie w różnorodnych formach życia muzycznego.

Potrafi prezentować własny pogląd na twórczość muzyczną i tworzyć własne interpretacje w oparciu o wiedzę z zakresu literatury muzycznej.

Przykładowe utwory:

F. Chopin: Polonez A-dur op.40 (fragm.), Mazurek D-dur op. 33 nr 3, H. Wieniawski: Kujawiak a-moll, K. Szymanowski: Mazurek op.50 nr1, I. J. Paderewski „Krakowiak fantastyczny”.

Sylwetki kompozytorów

Uczeń charakteryzuje twórczość J. S. Bacha, W. A. Mozarta, L. van Beethovena, F. Chopina, K. Szymanowskiego, I. Strawińskiego, W. Lutosławskiego).